

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/22/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2519010199
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Batisová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2021:2519010199.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Batisovej a sudcov JUDr. Martina Žovinca a Mgr. Pavla Macháča, v trestnej veci odsúdeného E. K., nar. XX. Y. XXXX v O., trvalé bydlisko O., t. č. vo výkone trestu v ÚVV a ÚVTOS Ilava, pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.), v konaní o návrhu odsúdeného na povolenie obnovy konania, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Piešťany z 13. januára 2021, č. k. 8Nt/49/2019-71, na neverejnom zasadnutí konanom 8. apríla 2021 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného E. K. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Okresný súd Piešťany (ďalej len okresný súd) uznesením z 13. januára 2021, č. k. 8Nt/49/2019-71, podľa § 399 ods. 2 Trestného poriadku (ďalej len Tr. por.) návrh odsúdeného E. K. (ďalej len odsúdený) na povolenie obnovy konania vedeného na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 2T/74/2014 zamietol, nakoľko nezistil podmienky obnovy konania uvedené v § 394 Tr. por.

V odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd uviedol, že mu bol doručený návrh odsúdeného na povolenie obnovy konania pôvodne vedeného na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 2T/74/2014, v ktorom odsúdený ako dôvod obnovy konania uviedol nové skutočnosti, ktoré by podľa neho mohli mať vplyv na rozhodnutie súdu o výške trestu. Okresný súd totiž nemal vedomosť, že vo veci Okresného súdu Piešťany sp. zn. 2T/93/2008 bol ako mladistvý odsúdený na trest vo výmere 9 (deväť) mesiacov, ktorý vykonal, pričom v zmysle § 121 ods. 1 Tr. zák. na mladistvého, ktorému bol uložený trest odňatia slobody neprevyšujúci jeden rok sa hľadá, ako keby nebol odsúdený dňom výkonu tohto trestu. Rozsudkom Okresného súdu Piešťany z 30. novembra 2011, sp. zn. 2T/191/2011, právoplatným 20. januára 2012, mu bol zase uložený trest 8 (osem) mesiacov s podmieňčným odkladom výkonu trestu na skúšobnú dobu v trvaní tri roky, pričom rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky o amnestii č. 1/2013 Z. z. z 2. januára 2013 došlo aj k odpusteniu tohto trestu. Odsúdený sa domnieva, že ak by súdu boli známe uvedené skutočnosti, trest voči jeho osobe by bol miernejší, keďže by nebolo pri ukladaní trestu použité ust. § 37 písm. m), § 38 ods. 4 a § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák.

Okresný súd nesúhlasil s tvrdeniami odsúdeného, pretože z vykonaného dokazovania na verejnom zasadnutí vyplynulo, že vo veci Okresného súdu Piešťany sp. zn. 2T/74/2014 bol odsúdenému síce ukladaný trest s prihliadnutím na priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák. s použitím § 38 ods. 4 Tr. zák., avšak z odpisu registra trestov odsúdeného z 2. júla 2014 založeného v spise bolo zrejmé, že okresný súd v čase rozhodovania mal vedomosť o tom, že trest vo veci Okresného súdu Piešťany sp. zn. 2T/93/2008 bol vykonaný 27. mája 2008 a taktiež mal vedomosť o právnej úprave zahladenia odsúdenia mladistvého v zmysle § 121 ods. 1 Tr. zák., ako aj o rozhodnutí prezidenta SR o amnestii č. 1/2013 Z. z. z 2. januára 2013, ktorej mal byť odsúdený účastný vo veci Okresného súdu Piešťany sp. zn. 2T/191/2011, hoci o tom nebolo v tom čase okresným súdom rozhodnuté. Napriek tomu, že súd v konaní sp. zn. 2T/74/2014 vo vyhlásenom rozsudku prihliadol na predchádzajúce odsúdenia

ako na priťažujúcu okolnosť, nemožno tieto skutočnosti považovať za nové v zmysle ust. § 394 ods. 1 Tr. por., nakoľko už v čase vyhlásenia rozsudku vo veci 2T/74/2014, teda dňa 18. augusta 2014, ich bolo možné zistiť z obsahu spisov, a to ani vtedy, ak ich súd prehliadol, prípadne ich nesprávne vyhodnotil (R 32/1992, R 6/1997).

K argumentu obhajcu, že odpis z registra trestov nebol na hlavnom pojednávaní vo veci sp. zn. 2T/74/2014 oboznámený, okresný súd uviedol, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že súd na hlavnom pojednávaní oboznámil správy a posudky na odsúdeného, a to aj odpis registra trestov z prípravného konania. K námietke odsúdeného, že by mu bol ukladaný miernejší trest, keby súd neprihliadol na predchádzajúce odsúdenia, okresný súd skonštatoval, že aj keby správne vyhodnotil predchádzajúce odsúdenia ako zahladené, a teda odsúdený by nemal žiadnu poľahčujúcu ani priťažujúcu okolnosť, aj tak by súd pri určovaní výmery trestu v rámci pomerov odsúdeného a možnosti jeho nápravy prihliadol na predchádzajúce odsúdenia, preto nie je argument odsúdeného automaticky dôvodný.

Ihneď po vyhlásení uznesenia na verejnom zasadnutí zahlásil voči nemu odsúdený do zápisnice sťažnosť. Prokurátor sa vzdal práva na podanie sťažnosti.

Odsúdený sťažnosť odôvodnil vlastnoručným písomným podaním doručeným okresnému súdu 11. marca 2021.

V sťažnosti uviedol, že napadnuté uznesenie považuje za nezákonné, že v pôvodnom rozsudku sa súd žiadnym spôsobom nevysporiadal s jeho odsúdením vo veci Okresného súdu Piešťany sp. zn. 2T/93/2008, ktoré bolo v zmysle § 121 ods. 1 Tr. zák. zahladené, ani s rozhodnutím prezidenta SR o amnestii č.1/2013 Z. z. z 2. januára 2013. Zotrvával na námietke, že odpis registra trestov nebol v pôvodnom konaní na hlavnom pojednávaní riadne oboznámený, pričom žiada, aby táto skutočnosť bola overená zo zápisnice z hlavného pojednávania pôvodného konania. Okresnému súdu vytýkal, že v napadnutom rozhodnutí konštatuje pochybenia v pôvodnom konaní, avšak tieto bagatelizuje a nepovažuje ich za skutočnosti súdu skôr neznáme v zmysle § 394 Tr. por. Okresný súd podľa neho pochybil, keď nezohľadnil zahľadanie a amnestiu príslušných rozhodnutí v pôvodnom konaní. Okresný súd v napadnutom rozhodnutí síce poskytol logický výklad, avšak jednostranný, aby odobril postup súdu v pôvodnom konaní. Zotrváva na názore, že ním uvedené skutočnosti boli súdu skôr neznáme, pretože v trestnom spise ani v rozsudku Okresného súdu Piešťany z 18. augusta 2014, sp. zn. 2T/74/2014, sa nenachádza žiadny záznam, ani len zmienka o skutočnosti, že na odsúdenie rozsudkom Okresného súdu Piešťany z 25. apríla 2008, sp. zn. 2T/93/2008, sa viaže zákonná fikcia neodsúdenia sa v zmysle § 121 ods. 1 Tr. zák., ktorá nastala 27. mája 2008, vykonaním trestu vo výmere 9 mesiacov. Rovnako sa v spise nenachádza zmienka, že na odsúdenie rozsudkom Okresného súdu Piešťany z 30. novembra 2011, sp. zn. 2T/191/2011, sa vzťahovalo rozhodnutie prezidenta SR o amnestii z 2. januára 2013, č. 1/2013 Z. z. Keby mal v pôvodnom konaní súd vedomosti o týchto skutočnostiach, nepoužil by tieto odsúdenia pri výmere trestu. Odsúdený v sťažnosti poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 13/100. Zároveň namietal aj nedostatočnú odôvodnenosť napadnutého uznesenia okresného súdu v tom smere, že tento mu neodpovedal na otázku, prečo súd rozhodujúci v pôvodnom konaní pod sp. zn. 2T/74/2014 neprihliadol a neakceptoval skutočnosti ohľadom predchádzajúcich rozhodnutí, keď podľa názoru okresného súdu o nich už v tom čase vedel. Je toho názoru, že tým bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu. Tieto chyby v pôvodnom konaní mohli podľa neho ovplyvniť rozhodnutie, preto žiada Krajský súd v Trnave, aby napadnuté uznesenie zrušil a sám rozhodol tak, že mu obnovu konania vedeného pôvodne na Okresnom súde Piešťany pod sp. zn. 2T/74/2014 povolí. Alternatívne žiadal, aby Krajský súd v Trnave po zrušení napadnutého uznesenia vec vrátil okresnému súdu na nové a konanie rozhodnutie.

Prokurátor sa k dôvodom, ktoré odsúdený v sťažnosti uviedol, nevyjadril.

Okresný súd predložil spisový materiál Krajskému súdu v Trnave na rozhodnutie 24. marca 2021.

Podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán

a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a

b) konanie predchádzajúce týmto výrokmi napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

Podľa § 194 odsek 1 písmeno a) Trestného poriadku ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie

a) rozhodne vo veci sám, alebo

b) uloží orgánu, proti ktorého rozhodnutiu sťažnosť smeruje, aby vo veci znovu konal a rozhodol, s výnimkou rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe podľa § 72 ods. 1 písm. a), d) a f), rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe, ak súd prvého stupňa rozhodol o väzbe po podaní

obžaloby alebo návrhu na schválenie dohody o vine a treste podľa § 76 ods. 3 alebo 4, rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o pokračovaní v ochrannom liečení, prepustení z ochranného liečenia alebo ukončení ochranného liečenia, ak predseda senátu rozhodoval pred ukončením výkonu trestu podľa § 446a ods. 3 alebo 4 a rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o návrhu na umiestnenie odsúdeného v detenčnom ústave podľa § 462.

Krajský súd ako nadriadený orgán, na základe riadne a včas podanej sťažnosti na to oprávnenou osobou, podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podal odsúdený sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Na úvod je potrebné pripomenúť, že krajský súd sa vecou už raz zaoberal. Konkrétne na podklade sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Piešťany zo 6. mája 2020, č. k. 8Nt/49/2019-40, rozhodol uznesením z 22. októbra 2020, sp. zn. 6Tos/112/2020, tak, že podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. napadnuté uznesenie zrušil v celom rozsahu a vec vrátil okresnému súdu, aby znovu konal a rozhodol. Dôvodom tohto postupu bola výlučne procesná chyba, keď odsúdený nebol na verejnom zasadnutí riadne zastúpený obhajcom, nakoľko súdom ustanovená obhajkyňa odsúdeného mala v čase konania verejného zasadnutia pozastavenú advokátsku činnosť.

Okresný súd po vrátení veci krajským súdom ustanovil odsúdeného iného obhajcu z radov advokátov a následne vo veci určil termín verejného zasadnutia na 13. januára 2021, pričom dodržal lehoty na prípravu verejného zasadnutia. Na verejnom zasadnutí okresný súd vykonal všetky potrebné dôkazy pre objektívne a zákonné rozhodnutie, pričom dodržal všetky ust. Trestného poriadku viažuce sa k priebehu verejného zasadnutia. Vyhlásené rozhodnutie následne v zákonom stanovenej lehote vypracoval a doručil stranám trestného konania do vlastných rúk.

Pokiaľ teda ide o konanie predchádzajúce napadnutému výroku, krajský súd vlastným prieskumom tento krát v postupe okresného súdu už žiadne pochybenia nezistil. Nakoniec ani samotný odsúdený konaniu, ktoré napadnutému výroku predchádzalo, žiadne nedostatky v sťažnosti nevytýkal.

Podľa § 394 odsek 1 Trestného poriadku, obnova konania, ktoré sa skončilo právoplatným rozsudkom alebo právoplatným trestným rozkazom, sa povolí, ak vyjdú najavo skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy osebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o vine alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, alebo vzhľadom na ktoré upustenie od potrestania alebo upustenie od uloženia súhrnného trestu by bolo v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo by bolo v zrejmom rozpore s účelom trestu.

Podľa § 399 odsek 2 Trestného poriadku súd návrh na povolenie obnovy konania zamietne, ak nezistí podmienky obnovy konania podľa § 394 Trestného poriadku.

K obnove konania je potrebné uviesť, že ide o mimoriadny opravný prostriedok, účelom ktorého je odstrániť nedostatky v skutkových zisteniach právoplatných rozhodnutí, pokiaľ dodatočne vyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli rozhodujúcemu orgánu skôr známe, a teda v právoplatnom rozsudku sa ani nemohli brať do úvahy. Súčasne ale tieto nové skutočnosti musia byť tak závažné, že odôvodňujú zásah do stability a nezmeniteľnosti právoplatného odsudzujúceho rozsudku.

Skutočnosťou predtým neznámou sa rozumie taká skutočnosť, ktorá nebola predmetom dokazovania v pôvodnom konaní. Ide o objektívne existujúci jav, ktorý nie je v tej istej veci dôkazom, ale ktorý môže mať vplyv na zistenie skutkového stavu veci v zmysle § 2 ods. 10 Tr. por., alebo rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva konštatujúce porušenie základných ľudských práv alebo slobôd obvineného bez možnosti nápravy jeho negatívnych dôsledkov (§ 394 ods. 4 Tr. por.). Nové skutočnosti v konaní o povolení obnovy konania treba zvyčajne preukázať novými dôkazmi.

Novým dôkazom je dôkaz, ktorý nebol zahrnutý do pôvodného konania, t. j. nebol v konaní vôbec uplatnený alebo vykonaný, prípadne ak takýto dôkaz bol síce v pôvodnom konaní vykonaný, avšak po právoplatnosti rozhodnutia nadobudol nový obsah (R 72/1980).

Po zistení, že o takéto skutočnosti alebo dôkazy ide, prichádza do úvahy hodnotenie súdu v tom smere, či by tieto mohli samy o sebe alebo v spojení so skutočnosťami alebo dôkazmi skôr známymi viesť k inému procesnému výsledku, ako je pôvodný právoplatný rozsudok (druhá etapa). Až v prípade, že sú kumulatívne splnené obe uvedené podmienky, súd môže povoliť obnovu konania v zmysle citovaného ustanovenia, v opačnom prípade návrh na obnovu konania zamietne pre nespĺnenie zákonných predpokladov.

Zároveň platí, že v konaní o návrhu na povolenie obnovy konania nemožno preskúmavať vecnú správnosť rozsudku vydaného v základnom konaní. Toto konanie sa obmedzuje predovšetkým na riešenie otázky, či návrh na povolenie obnovy konania obsahuje skutočnosti alebo dôkazy, ktoré sú pre

súd nové, skôr neznáme. Dôvodom obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Tr. por. teda nemôže byť každá nová skutočnosť alebo nový dôkaz, o ktorých sa súd dozvie, ale len tie kvalifikované, teda také, ktoré sú spôsobilé ovplyvniť rozhodnutie o vine a treste, pričom toto posúdenie je výlučne úlohou rozhodujúceho súdu. Samotné tvrdenie osoby, ktorá podala návrh na povolenie obnovy konania, nie je pre takéto zásadné rozhodnutie postačujúce a súd ani nie je povinný vydať rozhodnutie v súlade s jej právnymi názormi (I. ÚS 50/04) alebo hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Záver teoretického exkurzu možno zhrnúť tak, že účelom obnovy konania ako mimoriadneho opravného prostriedku, pre ktorý zákon taxatívne (t. j. konečným výpočtom) stanovuje dôvody charakteristické svojou rigoróznosťou kvôli ich možnému zásahu do stability a nezmeniteľnosti právoplatného rozhodnutia, je odstrániť nedostatky skutkového charakteru spočívajúce najmä v neúplnosti zhromaždených skutočností a dôkazov, na ktorých je právoplatné rozhodnutie postavené.

Po preskúmaní spisového materiálu Okresného súdu Piešťany sp. zn. 2T/74/2014 rovnako ako súd okresný, aj krajský súd zistil, že na hlavnom pojednávaní, ktoré sa konalo 18. augusta 2014, bolo okrem iného vykonané dokazovanie čítaním listinných dôkazov, konkrétne správami na odsúdeného z č. I. 194-210 spisu, ktorých súčasťou bol aj odpis registra trestov na č. I. 195 spisu (ten odpis registra trestov, o ktorom odsúdený tvrdil, že sa v spise nenachádza). Hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti odsúdeného, nakoľko požiadal o konanie v neprítomnosti v zmysle príslušných ustanovení Trestného poriadku. Tieto skutočnosti vyplývajú zo zápisnice z hlavného pojednávania z 18. augusta 2014 na č. I 288 spisu.

Krajský súd v zhode s okresným súdom mal za preukázané, že odsúdenie rozsudkom Okresného súdu Piešťany z 25. apríla 2008, sp. zn. 2T/93/2008, na ktorý sa už v tom čase viazala zákonná fikcia neodsúdenia sa v zmysle § 121 ods. 1 Tr. zák., bolo okresnému súdu v pôvodnom konaní známe práve z oboznámeného odpisu registra trestov odsúdeného.

Rovnako tak bolo okresnému súdu v pôvodnom konaní známe rozhodnutie prezidenta SR o amnestii z 2. januára 2013, publikované v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod číslom 1/2013, vzťahujúce sa na rozsudok Okresného súdu Piešťany z 30. novembra 2011, sp. zn. 2T/191/2011, pretože skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti, ako aj právne predpisy zverejnené alebo oznámené v Zbierke zákonov SR, teda aj rozhodnutie prezidenta Slovenskej republiky o amnestii zverejnené v Zbierke zákonov SR sa nedokazujú. O všetkom, čo bolo v zbierke zákonov vyhlásené, sa má za to, že dňom vyhlásenia sa stalo známym každému, koho sa to týka. Platí tiež pravidlo, že súd pozná právo (iura novit curia), teda uvedená skutočnosť nemusela byť osobitne v spise alebo priamo na hlavnom pojednávaní dokazovaná, ako sa mylne domnieva odsúdený.

Aj doterajšia judikatúra k obnove konania (bližšie pozri R 6/1997, R 32/1992) ustálila, že skutočnosti alebo dôkazy, ktoré sú súčasťou spisového materiálu alebo sú to skutočnosti všeobecne známe a nedokazujú sa, nemožno považovať za nové skutočnosti alebo dôkazy, a to ani vtedy ak sa súd s nimi v pôvodnom rozhodnutí nevyrovnal, alebo ich dokonca prehliadol, resp. sa mylil pri hodnotení vykonaných dôkazov, prípadne ich vyhodnotil nesprávne.

Odsúdenému ale treba dať za pravdu v tom, že sa okresný súd v pôvodnom konaní v rozsudku zo 18. augusta 2014, sp. zn. 2T/74/2014, vôbec nevysporiadal s tým, prečo mu priznal priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák.

Tu ale treba zdôrazniť, že konanie o povolení obnovy konania v zmysle § 394 ods. 1 Tr. por. sa obmedzuje na riešenie skutkových pochybení a nie právnych, teda nie takých, ktoré aktuálne v návrhu na povolenie obnovy konania odsúdený namieta. Odsúdený bol v pôvodnom konaní zastúpený advokátom, teda mal možnosť brániť sa proti vytýkaným právnym pochybeniam okresného súdu už v pôvodnom konaní, jednak prostredníctvom riadneho opravného prostriedku - odvolania, prípadne prostredníctvom mimoriadneho opravného prostriedku - dovolania. Nakoniec odsúdený aj oba opravné prostriedky využil, no ani v jednom z nich konkrétne toto právne pochybenie okresného súdu explicitne nenamietal. Odsúdený sa tak snaží v konaní o povolení obnovy konania o získanie odpovedí na právne otázky, ktoré v čase pôvodného konania nepoložil napriek tomu, že mal na to možnosť.

Tu ale treba opätovne zdôrazniť, že obnova konania neslúži na revíziu právoplatných nezákonností pôvodného rozhodnutia a neslúži ani na doplnenie odôvodnenia pôvodného rozhodnutia tak, ako si to predstavuje odsúdený. Nejde preto o chybu sťažnosťou napadnutého uznesenia, keď nedáva odsúdenému odpoveď na otázku, prečo k vytýkanému pochybeniu v pôvodnom konaní došlo. A z rovnakých dôvodov nie je povinný na túto otázku odpovedať ani krajský súd.

Krajský súd tiež pripomína, že nie je povinný dať odsúdenému odpovede na všetky ním uvádzané sťažnostné námietky, ale len na tie, ktoré sú pre posúdenie veci rozhodujúce. Zároveň je toho názoru, že také odpovede (na kľúčové námietky) odsúdenému poskytol.

S poukazom na prezentované skutočnosti krajský súd konštatuje, že v posudzovanej trestnej veci skutočne nevyšli najavo také skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samy o sebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o treste odsúdeného alebo vzhľadom na ktoré by pôvodne uložený trest bol v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a, alebo uložený druh trestu by bol v zrejmom rozpore s účelom trestu, čím neboli v zmysle ust. § 394 ods. 1 Tr. por. splnené zákonné podmienky pre povolenie obnovy konania. Vychádzajúc z vyššie uvedeného preto krajský súd postupom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. sťažnosť odsúdeného na neverejnom zasadnutí ako nedôvodnú zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.